

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 16 coroane
Pe o jumătate de an 8 coroane
Pe un pătrar de an 4 coroane
Abonamentele se fac la Administrația foii.

Redacția și Administrația:
Sibila, strada Măcelarilor Nr. 12
(lângă postă)

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«.

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit primadată 60 bani, a doua-oară
50 bani, a treia-oară 40 bani.

Rege și popor.

Manifestațiile de dragoste și bucurie, cu cari au fost primiți Suveranii în drumul Lor, prin Ardeal și părțile ungurene, vor rămânea cel mai puternic document, că noi una vrem să fim și să rămânem, în ciuda ori căror opintiri ale dușmanilor noștri.

Poporul român din Ardeal și părțile ungurene sufletește de mult a fost contopit cu frații din Regat.

Este o lege a firii omenești, care poruncește, că sângele ori cât ar fi el de oltuit cu medicamente, în apă nu se va preface.

Așa stăm și noi cu iubirea împrumutată, față de Casa domnitoare română și frații de dincolo.

În calea umblată printre noi, atât Regele cât și Regina au arătat, în nenumărate rânduri, că sunt una cu poporul. Purtarea Maiestăților Lor, cuvintele adresate celor din jur și cu cari au venit în atingere ni-i arată, ca pe adevărații părinți ai unor copii buni și ascultători.

În istoria lumii au fost popoare, cari au alungat de pe tronuri regi și împărați. S'a putut vedea aceasta, acum cu ocaziunea acestui războiu, în Ungaria, Austria, Bulgaria și Rusia.

Poporul român, deși a trecut prin cele mai grele încercări, nici n'a îndrăznit să se gândească la așa ceva. Din contră, cu cât erau mai mari primejdiile în cari ajungeau, cu atât mai tare s'a strâns în jurul Tronului și-a Regelui. Și oare pentru ce? De unde și-a luat el aceasta hotărâre dârză?

Răspunsul nu e greu de ghicit.

Pentru că, puține popoare se pot lăuda și fâli cu o așa Casă domnitoare, care se simtă, se plângă, să se înveselească, dimpreună cu poporul de rând, ca familia regală română.

Interesele Tronului român, totdeauna au fost interesele poporului român. Regele român nici odată nu a făcut un pas, care să fie contra intereselor națiunii.

*Ceeace națiunea a voit, Regele a făcut și întors. Cetim într-o foaie ungurească, cum un maghiar o spune pe șleau, că invidiază poporul român, având o Dinastie pe care ei nu au putut-o avea 400 de ani.

În acest timp, acest popor n'a avut rege, ci un diplomat, care a purtat politica din afară a țării. Inima lui nu a bătut pentru năcazurile nenumerate ale supușilor, ci cea mai de căpetenie grije a purtat-o cum să-și adune mai multă glorie trecătoare în jurul tronului.

Regele Ferdinand I, ca și antecesorul Său Carol cel mare, mai mult a ostenit pentru bunăstarea poporului și-a țării, decât pentru gloria lumească.

Meiestatea Sa, nu cunoaște năcazurile poporului numai din scrisori și din gura sfetnicilor, ca alți Regi, ci din atingerea nemijlocită cu țărănul dela sate. Vestea bunătații Sale și a Reginei a trecut demult granița la noi.

De aceea, nu spunem numai noi, ci spun țărânii dela sate, că cea mai fericită clipă a vieții lor, a fost momentul, când au putut vedea pe Regele și Regina.

De unde aceasta dragoste așa dintr'o dată?

Din șoaptele sufletului, care înțelege dintr'o privire cine-ți e pretinul și cine dujmanul.

Bucură-te popor român, de pe aceste plaiuri, că ai ajuns să-ți vezi întruchipat visul, pe care, de sute de ani îl aștepti să se realizeze.

Azi poți striga din adâncul sufletului tău:

Trăiască Regele! Trăiască Regina!

Măiestățile Lor Regele și Regina prin Ardeal și părțile ungurene.

În cele următoare continuăm raportul despre călătoria Măiestăților Lor.

În Cluj.

În piața regelui Matia din Cluj a defilat înaintea Suveranilor aproape 80 de mii de țărani, între ei mulți moți din munții lui Iancu.

În răspunsul dat de Regele la vorbirea de primire a prefectului, Maiestatea Sa face amintirea de acest oraș care a fost loc de chin și prigoniri pentru noi, promițând a-l schimba în oraș dătător de lumină și izvor de dreptate. Dela Cluj Maiestățile Lor cu cei ce îi însoțeau au plecat

la Turda.

La gară, pe străde multime de om așteptau cu nerăbdare sosirea oșpetilor. Orașul era gătat și înfrumusețat cât se poate de frumos.

Măiestățile Lor sunt primiți la gară de fruntașii județului. Vorbește prefectul Chirtop, iar pânea și sarea o prezintă Dr. Ioan Boeriu.

Dela gară până în oraș, Suveranii trec printre două ziduri de oameni, cari aclamează și aruncă flori în calea automobilului regal.

Fiecare se simtă fericit, că a văzut cu ochii pe Regele și Regina lor.

La cina ce s'a dat seara, Maiestatea Sa Regele a spus: Am venit în Turda, ca se aduc prinos de recunoștință marelui Mihai.

Parastas pe câmpia Turzii

În dimineața zilei următoare, în 28 Maiu, de dimineață, valuri de oameni curg spre câmpia Turzii, unde acum trei sute de ani erau așezate oștirile lui Mihai Viteazul. Acolo, unde o ucigașe

mână a ungurului Bastz, a retezat capul marelui erou, amănând astfel cu trei sute de ani descobirea noastră. Aci s'a slujit un sfânt parastas, pentru odihna sufletului mare, de către Episcopul Cristea ajutat de 9 preoți.

Regele și Regina, pentru cari s'a ridicat un loc de șezut, sub înțreg decursul parastasilor au stat în picioare lângă preoții slujitori, închinându-se în rând cu ceilalți oameni sufletului antermergătorului Său.

Vorbirea Episcopului Cristea, despre faptele viteazului Mihăiu, a stors lacrimi din ochi ascultătorilor.

După sfârșitul slujbei, poporul mulțumit de zilele ajunse a defilat înaintea Majestăților Lor.

Prin munții Moților.

Suveranii nu s'au putut despărți de Ardeal, fără a nu cerceta pe renumiții Moți acasă la ei, despre cari istoria are trei pagini glorioase cu numele lor. Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan; încercarea lui Iancu din 1848 și învingerea strălucită din anul acesta asupra Ungurilor sunt strâns legate de copiii munților.

În acest drum s'au întâmplat scene cari nu vor putea fi șterse din amintirea poporului nici odată.

Așa în comuna Câmpești, Regele și Regina au intrat în hora fetelor, jucând împreună cu fetele celor mai săraci gospodari. În Abrud unde I-s'a prezentat o nuntă țărănească cu obiceiurile locului, Regina a sărutat mireasa.

In casa și la mormântul lui Iancu.

În Vidra de jos, Suveranii s'au dus anume să cerceteze casa unde s'a născut craiul Munților, Avram Iancu. Majestățile Lor au intrat în această casă cu evlavie ca într-o biserică.

Iar la mormântul dela Tebea, unde e înmormântat marele erou, Regina a îngenunchiat pe mormânt și a depus un buchet de flori.

Lângă mormânt erau doi paznici, foști ostași în oastea lui Iancu. Acum bătrâni înălbiți, unul de 79 și altul de 94 de ani.

Gesturile Reginei au plăcut atât de mult poporului, că plângeau de bucurie ca copiii. Despărțirea de acest popor sărac, dar viteaz a fost foarte mișcătoare.

De aci Suveranii au mars la

Alba-Iulia și Blaj.

În amândouă locurile istorice Li-s'au făcut Suveranilor primire grandioasă. Pregătirile la Alba-Iulia au fost la culme, spre lauda conducătorilor.

Satele au venit din departări mari cu toate podoboabele lor, să fie de față la înfrățirea poporului ardelean cu Dinastia română.

La Blaj, unde oaspeții, au ajuns Vineri seara târziu, însuflețirea a fost foarte mare.

Regale și Regina precum și micuța Prințesă Ileana erau mișcați până la lacrimi de manifestările ce se desfășurau.

Sâmbătă dimineața în 31 Mai Suveranii au plecat la

Sibiu.

Primirea ce s'a făcut aci Suveranilor a fost grandioasă. Pregătirile începute cu zile înainte, provocând o mare și rară manifestație de cinste și iubire. Dar ori cât erau de uriașe pregătirile, totuși nime nu a crezut, ca primirea să se desfășoare în o așa splendoare.

Îndată la eșirea din gară, privirea se oprea pe uriașa poartă de triumf din strada Gării. Stâlpii puternici și ghirlandele de brad, întexite cu sutele de lămpi electrice își reaminteau cetățile romane.

Pe frontispiciul porții de către gară, coroana și pajura României, iar de desupt cuvintele: Trăiască Regele și Regina. Pe cealaltă parte: Trăiască Regele tuturor Românilor.

Unde se desparte strada Urezului de a Pintenului un turn reprezintă Bănatul încă nedesrobit.

În față cu Comandamentul trupelor, la popota oficerilor intrarea e o cunună de verdeață și culori electrice. Piața mare cu pavilionul regal și cu tribunele ridicate, cu steagurile și verdeața lor îi schimbăse fața, dându-i un farmec, pe care nu l-a avut nici odată.

Orașul a ridicat două turnuri frumoase, în strada Cisnădiei. Ghirlandele de verdeață împletite cu mii de lumini electrice încercuiau stradele în mai multe locuri. Fereștrile erau încărcate de covoare. Unde priveai, steaguri, flori, verdeață, podoabă. Galantarurile prăvăliilor împodobite cu potretele Regelui, Reginei și-a prințului Carol.

In așteptare

Sâmbătă dimineața orașul gemea de lume. Tribunele ridicate și locul rezervat pentru privitori încă la 9 ore erau ticsite. Vremea se scurge încet în nerăbdarea de a vedea cât mai îngrabă pe oaspeții dragi. Minutele trec silnice, dar nime nu-și părăsește locul.

Jur împrejurul Pieții o lume se agită, se mișcă, se ridică pe vârful picioarelor la fiecare șuerat de automobil. Vine, nu vine, ba vine, ba nu vine.... și timpul s'apropie de ameazi, trenul întârzie, dar nime nu se gândește la prânz.

De-asupra orașului două aeroplane se întrec unul pe altul în sbor. Un chiot de veselie, din partea unde erau copiii, ne face să ne îndreptăm privirile în sus cu ei. Un cocostârc plutea măiestros, de-asupra noastră. Sămn bun, spun toți cei din jur.

Primirea în gară.

Suveranii au fost așteptați pe peronul gării frumos împodobită de membrii

Consiliului Dirigent V. Braniste, Hătegan, Romul Boilă. Din partea Biroului de presă a fost de față Silviu Dragomir. Apoi secretarii generali Dr. Ghibu, I. Lăpădat, Dr. Russu. Prefectul județului Dr. Comșa și prefectul orașului Dărr. Preoțimea a fost reprezentată prin Episcopul Cristea și alții din înaltul cler. Gazetele, fiecare și au avut câte un trimis.

Sosște în gară mai întâi trenul cu ministrii, după acesta cel cu ofițerii și pe urmă trenul regal.

Când Majestățile Lor cobor din vagon, cei de față îi aclamează însuflețitor.

Muzica cântă Imnul Regal. Regele și ofițerii salută cu dreapta la chipiu, iar civilii ascultă cu capetele descoperite.

O companie de vânători dă onorurile. Regele vizitează compania, apoi se îndreaptă spre grupul bărbatilor civili, unde prefectul Comșa îl bineventează cu o scurtă, dar pătrunzătoare vorbire.

Răspunde Regele cu cuvinte frumoase, exprimându și mulțumirea de cele văzute în Ardeal.

Regina și prințesa Ileana primesc buchete de flori din partea doamnelor române. O mulțumire generală se vede pe fața tuturor.

E ceva sărbătoresc în aer, în vorbe și mișcări.

Pe drum spre Catedrală.

Trecând prin gara încărcată de covoară și flori, Suveranii se urcă în automobil, între strigătele asurzitoare de: Să trăiască! ale mulțimii.

Înainte pleacă automobilul ofițerilor, cari arată drumul. Suveranii sunt într'al doilea. După acesta urmează un șir de vre-o 60 automobile și trăsuri.

Printre cordonul soldaților bine îmbrăcați, pe sub porți de triumf și ghirlandele de verdeață, între aclamările însuflețite ale publicului mare, Suveranii trec prin strada Gării, a Pintenului, Piața mare, strada Cisnădiei, a Poplăcii și-a Măcelarilor, la Catedrală, unde se officiasă o

Slujbă dumnezeiască.

Catedrala frumoasă cum e, cu această ocaziune a fost decorată cu flori și verdeață. Te simțiai parcă în raiul cu Cheruvimi și Serafimi, în această casă a Domnului.

Episcopul Cristea încunjurat de mai mulți preoți îmbrăcați în sfințe odăjdii, așteaptă pe Suverani.

Se slujește la altarul Părintelăi ceresc o scurtă rugă, la care cântă corul condus de măestrul Dima.

Un fior puternic de mândrie îți străbătea sufletul, văzând cum Domnul Țării românești se închină înaintea sfântului Altar.

In Piața mare.

După slujba din Catedrală, Suveranii și suita Lor, urmați de un public ales de doamne și domni, pornesc spre Piața mare, unde sunt primiți cu urale de tinerimea studiosă și o lume de oameni, cari l-au așteptat cu răbdare câte-va ore.

Luând loc în Pavilionul regal, frumos decorat, cu un covor de o frumusețe și măiestrie rară, lucrat de iscusitul blănar Stefllea, Suveranii au primit defilarea armatei.

Mai întâi ofițerii. Foarte mulți și cu o ținută bărbătească. Au urmat Regimentele pedestre, atât din Ardeal, cât și cele din Regat. O ținută impunătoare. Artileria a fost admirată de toți.

Regele, în mijlocul aghiotanților Săi, salută mulțumit fiecare unitate de soldați.

Se desfășoră panorama satelor.

Ceeace a urmat după defilarea armatei a fost ceva, la ce n'ași fi îndrăsnit nici să mă gândesc.

Intreagă comoara satelor noastre, toată însuflețirea și iubirea a lor 80 de sate, a fost adusă înaintea familiei regale.

Ca se scriu tot ce a trecut pe dinaintea ochilor mei, în ziua aceea fericită de 31 Maiu, ar trebui să am memoria cea mai bună și cea mai măiastră peană din lume. Dar bogăția meșgazinului de cuvinte e prea sărac, se poate cuprinde toată splendoarea acelei zile.

Voiu încerca să înșir, așa după memorie ceeace am văzut, cerând ertare, dacă raportul meu nu e deplin.

De după tribuna, îngădită cu brazi, ea din o pădure răsar Sibiienii din Maier. Înainte preotul Bucșa cu câțiva țărani fruntași. Vin călăreții în rânduri de patru, cu cai buni și cu gust împodobiți. Li urmează întreg poporul, fete, feciori, neveste, bărbați, bătrâni în portul lor curat. Apar carele trase de câte patru boi cu claca și clăcașii, cu nunta și zestrea miresei. Carul copiilor a fost încântător.

După șirul lung al Măierenilor, vin Fofelzenii în rânduri frumoase. Le urmează Răcovița cu țurca neastâmpărată, după cari vin Veștemenii mulți, cu nunta țărănească și zestrea miresei în car. Sadu cu carul tras de 6 boi. Tinerimea joacă, ea la mare praznic. Vine Alțina cu femeile învălitate, Cașolțul cu corul învățătorului Pop, Nocrhiul cu steag frumos, Bendorful cu nunta chiuitoare. Șelimbăru, într'un car împodobit cu chiparile Regelui și a Reginei, învățătorul cu copiii în car cânta. Cornățelul cu călăreți împodobiți, cusături frumoase. Cea mai frumoasă tablă o au cei din Mchu. Cu călăreți și două care cu cusături și țesături foarte frumoase. Porceștii, pielarii argăsesc piei în car. Sărata cu oameni veseli. Avrigenii în frunte cu un frumos steag purtat de călăreți. Au nuntă și 2 care cu țesături foarte frumoase. Boița, carul cu răsboiu, vârtelnița și toate uneltele de țesut. Femeile țes, dapână cântând. Porumbăcenii de jos cu fabricatul de șise.

O frumoasă culme cu chindeauă poartă doi feciori din Porumbacul de sus în fruntea mulțimei din sat. Bungardul cu carul prefăcut în grădină, semănând castraveți. Roșia, car cu nuntă și nuntași, Nucetul cu steag frumos de cusături. Foarte multe femei frumos îmbrăcate.

Se învârte locul sub mine și obărăzar mi-se așterne pe ochi de privirea îndelungată. Și valul curgea, de după brazii dinspre strada Urezului

Regele și Regina trimeteau toată dragostea Lor, prin mișcări de cap și mâni. Urmăreau cu privirea grupurile ce se perdeau prin strada Cisnădiei, pentruca întorcându-o să dea de altă panoramă.

Vin Vurpărenii cu călăreți țăntosi și cu mireasa în car. Trece Talmaciul și Sebeșul de sus, li urmează Tălmăcelul cu călăreții. Secretarul comunal Bunescu în haine țărănești ca un general călare în fruntea oastei. Noul săsesc cu nunta românească. Hașegul, oameni disciplinați, Brădenii cu călășeri împodobiți cu țesături alese. Carul cu boi, în el nunta și nuntașii. Alămoreni toți cu glugile la fel. Loamnășul, Mândra, după cari vin cei din Șura mare cu carele trase de boi frumoși. Călăreți isteți, Femeile torc în car. Hămbășenii cu două țurci jucăuse. Aciliul cu două steaguri frumoase, într'o ordine impunătoare. Magul cu oameni frumoși. Dobârcenele cu răschitorul în car. Protopopul din Mercurea cu crucea în mână își duce poporul îmbrăcat curat. Poiana Sibiului cu cei mai voinici bărbați, călări, cu căciulile lor de miel, par toți soți de-ai lui Mihaiu Viteazul. Foarte multe copile, fete și neveste cu ruji în obraz de sănătoase. Rodu cu popor mult, sănătos și bine făcut.

Se arată călăreții Rășinarilor cu steag frumos, călășeri, nunta cu mireasă, sezătoarea cu furcile și poveștile ei în car. Popor foarte mult. Râul sadului cu stâna în car. Turma de oi și ciobanii cu fluerul. O frumoasă băciță mesteca zimbînd, în căldarea cu jîntiță. Tilișca cu fetele ei frumoase. Orlățenii cu steag frumos și ferestrăul tăind scânduri în car. Gurarâului, Căcova trec fără se mai pot vedea prin pânza ce mi-s'a pus peste ochi. O delătur și-mi răsar înainte Jinarii voinici cu ploștile la oblânc. Galeșul cu fete galeșe. Valea cu copile, cari îți fură mințile. Săcelul, Sibiul în port curat. Vine Săliștea. În frunte potopopul Lupăș și mulți intelectuați. Gospodari bogați copile și fete, — nu știu cum să le mai zic, căci toți o știm, că sunt frumoase, — neveste multe cu pachiolul pe cap. Carul cu sezătoarea. Industria: pielarii cu șerpăre și opinci; pălărierii cu șatra, pălării. Au fost admirați de toți.

Slimnicul cu călăreți. Femei foarte multe. O frumoasă și bogată casă țărănească în car. Ruși, după care urmează Săcădate cu călăreți. Femeile cu peptare frumoase, dar par cusute după model străin.

Poplăcenii cu călăreți și steag frumos. Popor mult.

Cristianul s'a prezentat asemenea bogat, călăreți cu steag frumos, un car cu nuntași tras de 6 boi, într'unul fete și femei torcând. Daia; Chirpărul cu muzica lor cântând „Deșteaptă-te Române“. Ilimbav, călăreți, car cu femei. Marpod, Rusciori, Turnișorul călăreți împodobiți cu cele mai alese cusături. Car cu mireasă, altul cu zestrea ei bogată. Gușterita, călășeri frumoși,

două steaguri. Un car cu șase boi încăreat cu țesături și cusături. Într'un car straturi de salată, țărance frumoase stropeau și pliveau. Topârcea cu steag; Ludoșenii jucând învârtita. Femeile toate cu năfrâmi albe. Tinerii din Reci purtau o țurcă cu pene de cocoși. De departe părea un jandarm ungur. Într'un car bărbați și femei ultuiau viță de vie, iar alții ascuțiau pari.

Apoldul de sus, cu două steaguri frumoase și batea cu vin în car. Șura mică, călăreți cu carpe peste căciulă. Mi se pare obicei imprumutat. Apoldul de jos cu două steaguri, femei cu năfrâmi foarte frumoase. Un car cu culsul viilor. Preotșele satului predau Reginei o frumoasă păpușe, în portul satului.

Sângătinul, după care vine Ocna Sibiului cu pompa și bogăția ei. A fost frumoasa coroana de verdeață și copiii. Călășerii unul ca celalalt. Svelți și frumoși. Carul cu mândrele ocnărite torcând, un alt car cu casa țărănească. Clăcașii cu spice și săcerile în mâni. Corul bine instruat cântă. Băieșii din băile de sare, în portul lor alb cu ciocanele pe umăr.

Convoiul satelor l'au încheiat refugiații din Banat. În frunte un țăran purta o tablă pe care era scris: Bănațul nedesrobot, Torontal, Timiș și Caraș-verinul. Publicul a primit cu ovații pe bieții pribegi fugiți de urgia sârbească.

Convoiul Sașilor.

Sașii încă s'au prezentat în număr destul de mare. Înainte au mers conducătorii în port național călări. Au urmat călăreții din Șura mare pe cai grei. Studenții cu flămurile în mers ostășesc. Fete și femei în porturi diferite, feciori și bărbați. Cară împodobite cu haine. Vre-o două comune s'au prezentat cu fanfara.

Ei au defilat pe dinaintea Pavilionului Regal în strigăte de: Hoch!

Vizitarea locurilor mai însemnate.

După prânzul luat în Casina militară a Comandamentului, Maiestatele Lor au vizitat bisericile și spitalele din oraș. Mai întâiu au cercetat biserica evanghelică luterană, apoi cea romano-catolică și pe urmă cea greco-catolică română.

La această biserică li sa făcut Suveranilor o primire frumoasă.

Protopopul Togan și câțiva preoți îmbrăcați în odăjdii sfinte, au primit pe Rege și Regina, cari au sărutat sfânta Evanghelică.

După eșirea din biserică, au vizitat cimitirul, unde își dorm somnul de veci, cei mai mari luptători, cari au ostenit pentru ivirea acestor zile mărețe, cum e Dr. Ioan Rațiu, George Barițiu, Papiu Ilarian, Baron Urs de Margine și alții, cari au murit cu gândul la aceasta înviere. Pretutindenea, pe unde treceau Suveranii, șirul lung de privitori li aclamau, fluturând batiștele în aer.

Delegațiile instituțiilor și a corporațiilor înaintea Regelui

Seara, la orele 6 părăsea regală a primit pe trimeșii următoarelor instituții: Biserica gr. ortodoxă, biserica greco-catolică, evanghelică, cea reformată și izraelită. Au urmat delegații eficientilor județiani, conducătorii orașului Sibiu, delegații sașilor și ai magharilor, Asociațiunea pentru literatură și cultura poporului român. Reunirea temeiilor române și săsească. În urmă sau prezentat bătășeni refugiați.

Maiestatea Lor au stat și ascultat pe fiecare delegație, răspunzându-le ca un tată iubitor și încredințându-i pe toți de dragostea Sa.

Retragerea cu torțe.

La orele 9, o companie de soldați cu torțe aprinse, în sunetul muzicii au parcurs străzile principale. Ajungând convoiul acesta de lume și lumină înaintea locuinței unde erau încuierați Suveranii, Maiestatea Sa Regina a eșit în balcon mulțumind tuturor prin semne grăitoare, pentru dragostea arătată.

Orașul părea o panoramă, în sara aceasta de însuflețire mareată. Lămpile în diferite culori, dădeau zidurilor împodobite cu flori și verdeață, o față ca în povești.

Cordonul de fer al soldaților, furnicarul mare de cămăni în marea de lumină a lămpilor electrice, te făceau să te crezi pe altă lume.

La Orlat

Duminecă dimineața, în 1 Iunie Maiestatea Lor urmați de o suită aleasă, au mers în comuna Orlat. În comunele prin care au trecut li s'au făcut o primire însuflețitoare. Țărani bătrâni lăcrămau de bucurie, că le-a hărăzit Tatăl ceresc zile, să poată vedea pe Împăratul nostru.

În Orlat, Maiestatea Sa Regina a depus un buchet de flori pe mormântul celor ce au deschis drumul Suveranilor prin Ardeal, eroilor cari își dorm acum somnul liniștit, că pământul în care sunt, nu mai e străin, ci e pământul țării românești.

Fie-vă somnul ușor dragi viteji, cari ați venit de pe malurile Dâmboviței și al Siretului, ca să adormiți în stânca de peatră a cetății Orlatului. Voi ne ați cinstit această vizită Regală despre care se va vorbi mult în casele după a căror ziduri ați sângerat cu gândul la croirea României de azi.

Pe voi vă vor plânge, undeva departe, văduve îndoliate și orfani goli și flămânzi, dar în jurul mormântului vostru, viitorul va împleti cununa recunoștinței.

Azi, Regina voastră va adus lacrimi și flori, iar sătenii, cari v'a primit cu brațele deschise în toamna anului 1916, au îngenunchiat lângă mormântul vostru. Cinstea ce să poate da eroilor, vi s'a dat, dormiți în pace!

Plecarea Suveranilor spre Făgăraș.

Duminecă, la 12 ore, Maiestatea Lor, și-au luat rămas bun dela ceice

l-au însoțit și dela publicul, care a alergat la gară.

Pentru fiecare atât Regele, cât și Regina au avut câte un cuvânt de adio, așa, că ceice aveau să rămână aici, nu știau cum să se despartă de iubiții Suverani.

„M'am simțit foarte bine în Sibiu și totul par'că a fost o minune“ — a zis Regina către doamnele din jur. — „La revedere în Caransebeș“ — a zis Episcopul Cristea către Rege, iar Maiestatea Sa a răspuns: „Ceace voi putea face, pentru poporul meu voi face!“

Urcându-se în tren, Maiestatea Lor, precum și micuța Heana s'au așezat la fereastră, de unde și după plecarea trenului își luau rămas bun prin semne, dela publicul din gară.

Îndată după trenul regal, a plecat și trenul, care ducea pe miniștrii însoțitori Ferechide, Duca, generalul Vaitoișanu, domnii Maniu, Ștefan Pop și Bohățel, cari au petrecut și mai departe pe iubiții Suverani.

Despre primirea în Făgăraș și Brașov, vom scrie în numărul viitor.

Industria și Comerț.

Schimb de mărfuri cu Dobriștinul.

În orașul Dobriștin s'a înființat un birou (cancelarie) de import și export, care se va ocupa în special cu schimbul de mărfuri între piața din Dobriștin și piețele românești.

Orașul Dobriștin ne poate trimite mobile de fier și alamă, mașini agricole, vinuri spumoase, săpun, potcoave, articole de pielărie, pălării de paie ș. a. În schimbul acestor mărfuri România va da materii brute.

* O nouă înțelegere între România și Statele-Unite.

Între Statele-Unite ale Americii și Comisiunea de aprovizionare română din capitala Franței, s'a făcut o nouă înțelegere. Prin această convențiune (înțelegere), guvernul Statelor-Unite se obligă să trimeată României lucruri de ale mâncării și îmbrăcăminte în valoare de 16 milioane dolari. Statele Unite ne vor face și înlesniri de plată și transport.

* Mărfuri pentru România.

Ziarele din București anunță, că guvernul român a încheiat o înțelegere cu Austria-germană pentru a primi mărfuri la preț de 15 milioane. În schimb, România va da Austriei petrol și benzină. Mărfurile vor fi transportate pe Dunăre, îndată ce vor îngădui împrejurările.

Postav și zahăr.

Vor sosi din străinătate tot mai multe mărfuri și lucruri de ale mâncării. Să nădăjduim, că în chipul acesta piața se ieftenește într'una, precum s'a și întâmplat în vremea din urmă. S'a cumpărat în Paris pe seama României 367 mii de metri de postav.

Afară de astea vor sosi tot de acolo cantități foarte mari de diferite mărfuri, nu numai pentru România veche, ci și pentru Ardeal și Bucovina.

Se simțește în Ardeal mare lipsă de zahăr. În urma înțelegerii, ce s'a făcut între Consiliul Dirigent și guvernul cehoslovac, vom primi din Bohemia zahăr în măsură destul de mare pentru ca să poată acoperi pretutindeni aceste lipsuri.

Întreprinderi ungurești la Cluj.

Războiul acesta de aproape 5 ani a adus o lincașare și pe terenul industrial și comercial. Dacă se va încheia pacea, banul se va pune iarăși în mișcare și vor începe întreprinderile de tot soiul. Industria și comerțul va lua iarăși avânt și putere. Aci în Ardeal, unde locuiesc împreună trei popoare, trebuie să fim cu băgare de seamă, trebuie să ne pregătim și bine și de cu vreme, căci ceice va fi mai harnic și mai priceput, acela va fi și mai tare. Nu e destul ca să avem putere politică în mână, trebuie să ne nizuim ca în scurtă vreme să avem industrie națională și comerț românesc înfloritor. De aci încolo mai puține vorbe sănătoase și umflat, mai puțină laudăroșie, ci mai multe fapte.

Ungurii din Cluj s'au pus deja pe lucru. Ei precum se vede voesc să rupă cu trecutul, când nu știau altceva decât să cânte și să declameze fraze și vorbe „patriotice“ și să injure pe concetățenii lor „cu buze streine“ (cum numiau ei pe români, slováci și ceilalți). Ei se grăbesc acum pe altă cale și voesc să apuce pe dinaintea noastră.

Astfel s'a întemeiat nu de mult la Cluj societatea pe acțiuni Faipar (industrie de lemn) cu un capital de 800.000 coroane. Altă societate pe acțiuni este (tot în Cluj): „Erdélyi faipari R. T.“ cu un capital fundamental de 500.000 cor. Întreprinderea aceasta a și început să-și clădească o fabrică mare. Iar întreprinderea întemeiată în anul trecut la Cluj sub numele „Zattler féle Faárgyár r.t.“ cu un capital de un milion coroane a început să clădească acum. Apoi se întemeiază acum o întreprindere cu capital de 200.000 coroane cu scopul de a înființa o fabrică pentru tăței, macaroane și prăjiuri. Fabrica aceasta va fi condusă de un maestru tranzelar, care a trăit în America 6 ani de zile.

Afară de asta, dupăcum aflăm, ungurii din Cluj pun la cale și alte întreprinderi mai mici.

Să nu stăm nici noi cu mâna în sân.

Harta României Mari

cuprinzând toate noile ținuturi locuite de Români, cum și granițele țărilor mărginașe, se află de vânzare la

Librăria „Foaița Poporului“
[Sibiu, str. Măcelarilor 12.

O amintire.

La 25 ani dela procesul Memorandului

În zilele trecute s'au împlinit 25 de ani, de când Românii din Ardeal și părțile ungurene, au fost târați înaintea judecătoriei ungurești din Cluj, pentru că au scris o rugare către împăratul de atunci Francisc Iosif. Ei cereau în aceea plânsoare, nu mai mult, decât dreptate pentru poporul român, cel puțin atâta câtă îi da paragraful legilor.

Ungurii au luat-o aceasta ca o mare tradare de patrie, că adevărat, cum Românii se aibă atâta culezanță, de a cere dreptate dela împăratul.

Legat-au pentru aceasta pe toți subscriitorii acelu Memrand, în lanțuri, ducându-i cei cu pene de cocoși înaintea dreptății ungurești.

Judecătorii au aflat mare vină în acest pas și au judecat la temniță grea pe foarte mulți Români. Astfel suferit-a închisoare Dr. Ioan Rațiu, Dr. Lucaciu, George Pop de Băsești și alții mulți.

Dumnezeu a vrut, ca la împlinirea a lor 25 de ani dela această palmă dată dreptății, Regele și Regina României să se plimbe în Ardealul desrobit, iar în Universitatea din Cluj să se sbiciuie nedreptatea făcută atunci, fără ca judecătorul ungur, se poată zice ceva. Mare întorsătură. Să mulțumim lui Dumnezeu pentru ea.

Prelegerea profesorului Urban Jarnik.

Luni în 2 Iunie a ținut în Sibiu, în sala „Asociațiunii” o conferință, dl Urban Jarnik, cunoscutul profesor de universitate din Praga (Boemia). Conferința a ținut-o în limba românească pe care atât de bine o știe vorbi. El a arătat că ce fel de legături a avut poporul nostru cu cel Ceho-slovac în decursul veacurilor, accentuând că aceste legături și pe viitor să fie ținute. De altcun fel mulți dintre cetățenii noștri în decursul războiului, ca soldați au tot împărășiași peste întreaga Boemie, atât în garnizoane cât și în spitale și tuturora le-au rămas proaspăt în minte blândețea și iubirea care a întâmpinat-o la poporul Ceh.

Vești din Bănat.

Soartea bîștelor Bănățeni din zi în zi se înrăutățește, iară Sârbii devin din ce în ce tot mai sălbatici. Telegramme peste telegramme sosesc acum de acolo despre cruzimele și tâlhăriile pe cari le comit acum acești oameni față de poporul cel blând și pacinic. Pe preotul Teodor Popoviciu din Morava (Bănat) l-au schingiuit și l-a bătut încât bietul om a trebuit să fugă din sat. Sălbaticii însă nu s'au mulțumit numai cu atâta, ci acum au început și pe bîta preotească pe Ana Popoviciu a o chinul în bătăi ne mai pomenite. Și așa dearândul familiile bănățenilor sunt schingiuite de acești tâl-

hari fără obraz, cari pe deasupra și fură din case tot ce le pică în mâni din avutul oamenilor.

Oare până unde va merge și răbdarea Românilor ca să sufere atât din partea celui mai din urmă și mai incult popor al Europei?

Se reîntorc copiii Ardealului

În 25 Maiu a sosit din Italia în Constanța încă un Regiment de Români voluntari din Italia. Acest Regiment constător din 1800 de soldați 12 ofițeri și un medic, a intrat în Constanța între aclamările publicului mare.

Între cei veniți se află și meșterul cântăreș Castaldi, de origină italian, care a iscodit frumusețea vers al cântecului cântat de foată suflarea românească: La arme.

Fii bineveniți dragi copii, cari ați plecat spre țărnișuri străine din țara prigonirii graiului românesc și v'ați întors în țara pe care ați visat-o de vreme lungă. Azi prigonitorii, cari v'au declarat de trădători de țară, stau ascunși și vă urmăresc cu privirile tremurătoare.

Ce spun Secuții.

Gazeta „Székely Ellenzék” despre bolșeviiștii unguri.

Gazeta ungurească din Târgul-Murășului „Székely Ellenzék” scrie: Dr. Magin, o aul care guvernează astăzi Ardealul, a declarat reprezentanților presei din București, că „poporul maghiar a salutat pretutindeni cu bucurie trapele române ocupante, cari i-a scăpat de domnia îngrozitoare a bolșevicilor”.

Este un fapt acesta — continuă foaia ungurească — care nu se poate tăgădui. Aceasta este urmarea ticăloșiei (ce tinde la nimicirea națiunii) a unor Kuni, pui de Kohn și a destrăbălării politice. Maghiarimea are scârbă de tot ce conduce la răpirea cinstei, vieții și a avutului său, dar primește bucuros pe oricine, care o știe apăra față de astfel de hordă mizerabile.

Bulgarii capătă minte.

După ploafe căpeneag, zice proverbul român. Așa s'ar putea zice despre bulgarii, cari încep a face ochi dulci României de azi.

În 1916, România pornind războiu pe un front lung, în contra Austro-Ungariei, a avut nenorocul ca vecinul dela miazăzi să o atace dela spate. Strânsă între două focuri a suferit înfrângerea din 1916.

A urmat reculegerea din 1917 și învingerea din anul acesta. Bulgarii se văd umiliți în fața celor pe cari i-au atacat.

Azi unele foi de ale lor încearcă a căuta pretinția României, atacând pe aceia cari au pornit războiu în contra României.

Fățarnicia bulgărească fiind cunoscută, credem, că ei vor fi primiți așa dupăcum merită, căci omenia odată mâncată, nu mai poate fi luată în seamă.

Un viteaz Român.

Nu înzădar a zis poetul că „Românul are șapte vieți, în peptul de aramă.” Astăzi vitejia și îndrăzneala soldatului român este recunoscută de o lume întreagă, iară ministrul Francei Clemenceau a zis, că înaintea lui își descopere capul. Ziarele din vechiul Regat povestesc minuni despre curajul unui soldat din vechiul Regat, care a servit la Div. VIII și pe care îl cheamă Ignat Iliescu. Se zice, că în 6 August 1917 pe când cele mai înverșunate lupte se dădeau la Mărășești, el diapreună cu alți tovarăși am fost trimiși în patrulă, când Ignat Iliescu fără de veste s'a pierdut de celalți. Și a umblat el așa pustie o bucată de vreme, când dădu peste o patrulă compusă din vr'o 17 nemți din Bavaria (o parte a Germaniei) și se năpusti asupra lor și lovind în dreapta și lovind în stânga, pisa la Nemți de credeai că nici zdrențe nu are să se mai aleagă din ei. Unsprezece dintre ei văzând că nu-i modru a eși la capăt bun cu acest pui de Românaș — Iliescu era mic de statură — o rupseră la sănătoasa pe când celalți șase rămaseră să le putrezească ciolanele pe dealurile dela Mărășești. Brav soldat a mai fost și acest Ignat Iliescu.

*Germania la răspântie.

Germania, care a trecut prin mari sguđuri, azi iarăși se află în pragul unei primejdii, care o amenință.

E vorba de primirea condițiilor, pe cari învingătorii i-le pun înaintea pentru a le subscrie. Membrii guvernului s'au despărșit în două tabere. Una vrea să subscrie, deci să primească pacea oferită de Aliații victorioși, iar o altă partidă refuză și nu vrea să știe de o pace dictată.

Din aceasta cauză situația e foarte critică. Dacă condițiile nu vor fi primite Aliații amenință Germania cu ocuparea militară.

În Consiliul de ministri, ce se ține în continu în aceasta afacere, certurile dintre membrii sunt la ordinea zilei.

Poporul încă e desbinat în două părți. Majoritatea înșelată în așteptările lor, voesc pacea cu ori ce preș.

Zilele viitoare ne vor arăta pe ce drum a plecat Germania, pe al liniștei sau pe-al furtunei.

Dela frați pentru frați.

— Lângă statuia lui Mihaiu Viteazul din București, s'a ținut Joi în săptămâna trecută o mare adunare de protestare în contra ruperii în două a Bănățului.

— Academi română, a ales în adunarea sa generală de membru al ei, în locul poetului mort George Coșbuc, pe luptătorul pentru drepturile noastre poetul Octavian Goga.

— Pe luna lui August se va pune la cale țigerea unui congres a tuturor învățătorilor din România mare.

— „Frăția de cruce”, este numele unei însoțiri a Românilor din Cluj, pentru a lupta se scape și pe toți frați subjugăți încă.

— Pentru 1000 vagoane de coca, ce ni le va da Cehoslovacia, România îi va da 500 vagoane de țigeti (păcură nelucrată).

— Studenții din Bueureși cer stăruitor alipirea întregului Bănat la România.

— In amintirea luptelor dela Jiu din 1916, unde soldatul român a dat dovadă de o vitejie fără păreche în lume, se va ridica o mare statuă turnată din tunurile cucerite dela dușman.

— Ministrul României la Viena, dl Isopescu-Grecul a fost zilele trecute în Sibiu.

* — Panderiski, ministrul președinte al Poloniei, va veni în România, voind să lege tot mai strâns prietenia între aceste țări.

— Bărbierii din Sibiu au hotărât să nu mai permită calfelor de a lua cinste dela oaspeți.

Jaf și hoție în Sibiu.

Nicăiri scumpe ca în Sibiu. Nicăiri atâta îndrăzneală de a jefui cu nerușinare. Lemnele tăiate le cumperi cu 34 coroane suta de kilograme. Pe când la Budapesta, bunăoară, azi iarnă, se vindeau lemnele pe jumătate prețul și încă lemne bune, uscate, nu lemne verzi (rădăcini, nu lemne), de cari am cumpărat și eu mai ieri alaltăieri. Aci în Ardeal, unde avem înaintea nasului păduri pe întinderi nemăsurate!

Slănina costă 48 cor. chilogramul. Ghetele (păpuții) 400—500 cor. părechea. O cămașă pentru bărbați 150—180 cor., pe când la Viena o poți avea cu 30—40 coroane, iar la Paris cu 5—6 franci. Un pahar de sticlă, care în timp de pace se vindea cu 8 creșari, azi te costă 4—5 coroane. O pâine albă (franzelă), a cărei greutate e 60 deka, se vinde cu 9 și 10 coroane.

Și să nu credeți, că pe subț mână, cum vând jidanii din Lemberg, Budapesta, sau alte părți, ci pe față; acestea sunt prețurile obișnuite la domni comercianți din Sibiu. Tot asemenea costă enorm spălatul.

Nu ne putem lăuda mai bine nici cu laptele, care, pe lângă aceea, că e pipărat de scump, mai e și botezat de-a binele cu apă.

Cum, totul e slobod în orașul acesta? Aci nu sunt legi, nu sunt ordonanțe, nu sunt autorități, cari să lovească cu putere peste ghiarele aceste nerușinate? Cari să bage la răcoare pe domnii aceștia, cari își fură în chipul acesta banul din buzunar!

E vremea ca să se facă ordine și în Sibiu. Așteptăm dela cei chemați să se intereseze puțin și să nu mai îngăduiască nici 24 de ciasuri banditisme ce se fac nu în codrul verde, ci în unele prăvălii frumos măturate și bine luminate din orașul Sibiu.

L. C.

Impărțirea pământului în Ardeal.

Cum se va împărți pământul expropriat.

Plătirea se va face în timp de 50 de ani.

Inceputul exproprierii.

Treptat cu lucrările de expropriere, Consiliul regnicolar va lua măsuri, ca cu ajutorul „Băncii Agrare“ să se înceapă parcelarea locurilor și vânzarea lor la săteni.

„Banca Agrară“ (o nouă bancă mare, care se înființează cu ajutorul statului) se va îngriji să înființeze după putință tovarășii sătești pentru luarea în folosință a pământurilor expropriate, până la îndeplinirea împărțirii pământului. Unde nu se vor putea înființa tovarășii, Banca Agrară va arânda sătenilor pământurile expropriate, dar de așa, că sătenii vor răspunde solidari (unul pentru altul).

Până la terminarea lucrărilor de expropriere și plătirea prețului (în bani sau cu obligațiile ce se vor face), sătenii arândași vor plăti proprietarului pentru folosință o arândă corăspunzătoare, care arândă nu va putea fi mai mare decât aceea din contractele de până acum. (Această stare e de a se înțelege până la adevărata împărțire a pământului, când acesta se pune apoi pe numele fiecăruia, bine înțeles cu datoria neplătită).

Plătirea prețului de expropriere.

Plata prețului convenit proprietarului de moșie expropriat se va face în obligații de răscumpărare, cari obligații se pot plăti în timp de 50 de ani, iar până la plătirea totală se va da o dobândă de 4%. Aceste obligații le dă fostului proprietar Banca Agrară, care la rândul ei îngrijește de plătirea ratelor din partea sătenilor.

Pentru a ușura lucrările de expropriere și împărțire a pământului, statul va da „Băncii Agrare“ o sumă de 25 milioane Lei. Statul garantează, că proprietarul expropriat își va primi la vreme în bani gata prețul obligațiilor, ce le capătă acum, dela Banca Agrară, ca plată pentru moșia împărțită.

Că cine capătă în prima linie pământ, am spus în unul din numerele trecute.

Cu acestea am publicat părțile mai de căpetenie din noua lege, care e pe cale a se face pentru împărțirea de pământ la țărani.

Bine înțeles, chestia cu împărțirea pământului e una din cele mai mari, de aceea, trebuiesc făcute multe cercetări asupra adevăratelor stări în țară.

Ancheta dela Alba-Iulia.

Raport special dela trimisul nostru.

Ancheta (constătuirea) tuturor celor interesați la împărțirea pământului s'a ținut la Alba-Iulia în zilele din 2—4 Iunie.

Au luat parte cei mai de seamă conducători ai neamului, în frunte cu dl Maniu, care a deschis adunarea prin o vorbire de mare însemnătate, schițând principiile (ideile) călăuzitoare la această reformă, chemată se asigure un traiu mai bun pe seama poporului nostru atât de asuprit veacuri întregi.

Frați români dela țară, fiți siguri și aveți deplină încredere, că chestia cu împărțirea pământului e în mâni bune!

La Alba-Iulia s'a desbătut trei zile întregi, de dimineața până seara târziu. Aci au fost discuții serioase, ca în puține rânduri. După cetirea fiecărui paragraf, se sculau reprezentanții de prin diferite județe și își spuneau părerile lor, cum ar fi să se facă lucrul mai bine.

Au fost scene înălțătoare, când spre pildă dl ministru de agricultură Bontescu a cerut drept la pământ pentru ceice au luptat în războiul nostru de desrobire, sau când dl Dr. Valer Moldovan dela Turda și prof. Petru Suciu dela Blaj au cerut ca în ținuturile — unde e pământ puțin — să se exproprieze și sub 200 de jugăre

Interessant era să vezi cum vorbește și dă lămuriri, de exemplu reprezentantul Românilor din județul Arad sau Bichiș-Ciaba, iar altul din Sălăgiu ori din Mărginimea Sibiului încă nu se lăsa mai pe jos, dorind fiecare o lege cât mai bună, care, după putință, se aducă cea mai mare mulțumire pe seama tuturor.

O vie discuție au produs reprezentanții bisericii gr. catolice, cari pretindeau foarte stăruitor mai multă eclejic pe seama bisericilor. Majoritatea celor de față era însă de altă părere, pe lângă toată stăruința episcopilor Radu și Hosu.

Un moment însemnat dela desbateri este și acela, ca asupra pășunatului și a pădurilor să se poată face mai ușor expropriere.

Reprezentanții proprietarilor doriau un preț mai mare de vânzare. Dar nu le-a reușit. Față de argumentele dlor Bontescu, Osvadă și alții n'au putut prinde părerile episcopului Radu, avocatul Nilvan dela Șomcuta etc.

Ancheta s'a încheiat Mercuri seara după 3 ceasuri. Un raport mai amănunțit în numărul viitor.

După informațiile ce le avem, în zilele viitoare vor fi invitați la Cluj proprietarii Unguri, ca să și spună și ei ce au pe suflet cu privire la modul de împărțire a pământului la țărani.

Ancheta cu Sașii s'a ținut deja la Sibiu în 21 Maiu.

Știri diferite.

— M.M. L.L. Regele și Regina cu ocaziunea petrecerii în Sibiu au cinstit pe seama celor săraci 47 saci de făină.

— În scurt timp vor sosi din America în portul dela Constanța 2 vapoare cari vor aduce 5 milioane părechi de ghete de diferite mărimi.

— Marea ciocnire de trenuri din Basarabia amintită într'unul din numerii trecuți a fost pusă la cale de o mână criminală. Urmărirea criminalilor e pusă în curgere.

*— Trupele Române înaintază tot mai adânc în Gallția urmărind bandele de bolșevici. Orașul Colomea l-a ocupat, iară acum înaintază spre Stanislau.

— La 15 Iunie se va înmormânta creștinește dna Virginea Dr. Hotăran și a fiului ei Dr. Gh. Hotăran, cari atât de mișelește au fost uciși la Șiria, de către sălbaticii Maghiari.

*— Bolșevicii din Rusia din nou au fost cumplit bătuți. S'a făcut 150.000 de prizonieri și li s'a luat 283 tunuri 7800 de mitraliere și alt mult material de război.

*— Bulgarilor începe a li se limpezi mințea încetul cu încetul. Acum voesc a lega o prietenie strânsă cu România și ei recunosc greșala, pe care au comis-o atunci când pe negândite le-a sărit Românilor în cărcă.

*— Abia s'a lășit vestea că conferința de pace ar voi să dea Bulgarilor o parte din Cadrilater (Dobrogea), locuitorii Turci de prin părțile acelea s'au și întrunit în adunări de protestare. Ei nu voesc la nici un caz să ajungă sub stăpânirea Bulgarilor, ci numai sub a Românilor. Știu ei că Românul e îngăduitor și bun de fire

— Jugo-slavii au început o mișcare contra evreilor, pe cari ei voesc a i scoate din țară. Oare unde se vor duce evreii, căci Ungaria e prea mică, iară ei vor fi prea mulți. Se vede că nu le va rămânea, alta de cât să se ducă în „pământul făgăduinței“ în Palestina.

— În urma ploilor celor multe, apele Dunării au crescut atât de tare, încât în părțile de jos amenință cu revărsare. În jurul orașului Ismail a și inundat locurile sămănate.

— La Giurgiu (vechiul regat) în port a stat 19.000 kgr. de arpagic, care în urma ploilor s'a stricat și așa au fost nevoiți a-l arunca în Dunăre.

— Regele Petru al Sârbiei zace greu bolnav pe insula Corfu, unde s'a dus fiul său Prințul Alexandru spre a-l cerceta. Se crede că Regele își traeste acum ultimele zile ale vieții sale.

— Hindenburg vestitul general pe care Nemții îl îndumnezeiau și căruia i-a ridicat și o statuă foarte mare atât de mult este azi urât de popor, dar nici el nemai putând a-i vedea pe Nemți cu ochi buni s'a hotărât a părăsi Germania și a se muta în Svițera.

— Ungurii își continuă mai departe opera începută, de a omorâ pe toți cari le pică în mâni. Acum vine știrea că au ucis pe Hortly fostul admiral (comandant) al flotei ustro-ungare.

— În America s'a adus o lege în care de acum înainte și femeile vor avea vot întocmai ca bărbații și și drepturi politice. Legea aceasta s fost votată la Washington de 304 contra 88 voturi.

Informațiuni

Ștampilarea banilor.

În 10 Iunie, a doua zi de Rusalii, se vor începe și la noi, ca și în alte țări ștampilarea banilor ungurești. Vor fi ștampilate hârtiile de 10 coroane și mai mari.

Coroanele și cele de 2 coroane, nu vor fi ștampilate. Nu se vor primi la ștampilare hârtiile de 25, 200 și 10.000 coroane, cari pe-o parte sunt albe. Asemenea nu se primesc spre ștampilare hârtiile nouă de 20 coroane, cari se deosebesc de celelalte prin culoarea lor roșietică și cu însemnarea: II. kiadás sau II. Auflage.

Populația satelor va căpăta instrucțiuni și deslușiri despre aceasta dela primării.

Oamenii nu au să se teamă de aceasta ștampilare, fiind ea o măsură luată de Consiliul Dirigent în contra banilor răi, cari năpădesc țara noastră, voind să strice prețul banilor nostri.

Sârbia și Ceho-slovacia de mult au făcut-o aceasta, trebuie și noi să o facem.

Poporul nostru nu perde nimic prin aceasta ștampilare, ci câștigă, ferindu-i de banii răi ai ungarilor.

Sosiți acasă la București. M.M. L.L. Regele și Regina României după ce au cutreerat întregul Ardeal, înfășișit s'au întors la București încărcăți de iubirea neamului român carele pretutindenea i-a arătat cea mai neclintită supunere și dragoste. Ei cu drept cuvânt mândri se pot, căci e unica păreche Regală pe rotogolul pământului, atât de iubită de popor. Întorși la București acolo iară au fost întâmpinați de o imensă mulțime a poporului care îi aștepta cu cântece și cu strigăte de bucurie. La eșirea lor din tren tunurile prinseră a bubui, iară mulțimea îmbătută de bucurie îi primeau în strigăte de urale și așa i-a petrecut până la palat. M.M. L.L. le trimetea tuturoră salutări sărbătorești din cele mai înflăcărâte, convinși fiind, că este unicul popor între cari nebunia bolșevică n'a putut prinde rădăcini și nici nu va prinde nici odată.

Dar Regal. M. S. Regele a binevoit a dona suma de 20.000 mii coroane pentru săracii orașului Sibiu fără deosebire de naționalitate sau confesiune. Darul acesta marinos va mai crește însufiețirea cetățenilor noștri, a căror inimi M.M. L.L. și le a câștigat deja prin cercetarea orașului nostru.

Un dar interesant și rar. Cine a fost la serbările împreunate cu primirea Maestărilor Lor în Sibiu, a putut se vadă un lucru foarte interesant și rar. Anume: în pavilionul regal, frumos decorat cu embleme (vape) de-ale orașelor ardelen. atârna în fund emblema română, care a fost produsul unei firme românești din Sibiu: Blă-

năria Ilie Steflea, care a lucrat coroana României întrun mod artistic și foarte frumos. Pe o piele neagră a fost lucrată, din cele mai diferite piei scumpe aduse de prin țări străine, întreagă coroana României constătătoare din: Semnul leului (Muntenia), capul bouului (Moldova), peștii (Oltenia), vulturul (Dobrogea), apoi semnul crucii, sabia, soarele, luna etc. Emblema era ținută de doi lei de pe delături și încunjurată de o perdea făcută din mai multe soiuri de plei, iar deasupra perdelei era coroana cea mică regală. Sub emblema sta scris cu litere din piele albă: „Nihil sine deo“ (Nimic fără Dumnezeu). Intreagă mărimea coroanei era de 1 metru 60 centimetri înălțime și 2 metri 20 centimetri lățime. Această lucrare de toată frumuseța a fost predată ca dar Maestărilor Lor, cari au rămas foarte plăcut surprinși de un obiect așa interesant și rar. Dl Steflea e vrednic de toată lauda pentru hărnicia în branșă sa, prin care a ridicat vaza industriei române din Sibiu, ceea ce e dealcum ușor de înțeles, dacă considerăm că dânsul e un tânăr harnic și priceput, a umblat mult prin țări străine și e stăpân pe branșă lui ca nimenea altul în părțile noastre.

Nu lăsați arme la copii. Nenorocirile întâmplare cu arme rămase în urma războiului se țin lanț. Toate acestea însă provin numai din nebagare de samă și din ușurătatea oamenilor. Paza bună trece primejdia rea, zice proverbul român. În orașul Buzău un copil în etate de 10 ani, se juca în fața tatălui și a mamei cu o pușcă militărească. Arma fiind plină s'a descărcat, iar glonțul nimeri pe mamă sub suoara dreaptă, i-a străbătut plămâni lăsând-o moartă. Nu lăsați pe mâna copiilor nici un fel de arme, dacă voiți să încunju-rați nenorocirile.

Copii răi. Dumineca trecută în 1 Iunie, călătorind cu trenul pe linia Sibiu-Vintul de jos, la Turnișor, îndată după podul de fer de peste Cibin, câțiva copii au aruncat cu petri în tren. Seara la întoarcere, în capul Cristianului de către Sibiu, asemenea s'a aruncat cu petri asupra trenului. Cesti din urmă au fost copii țiganilor, iar cei dintâi băieți în port săsesc, deci așa cred, au fost din Turnișor. Atragem luarea aminte a părinților a-și sfătui copii la o purtare mai de omenie. Iar forurilor competente, le dăm sfatul, a purcede mai cu asprime față de acești derbedei.

Spre știre. Dela poliția de stat din Sibiu se comunică următorul ordin: La serbarea din ziua a doua de Rusalii cine merge în pădure cu trăsura este dator a merge încolo numai pe drumul cu numirea Jungerwaldstrasse, iar la casa de vamă sa solvească taxa de drum. Reîntoarcerea să face numai pe drumul de pe livadla Roeb promenada sub arini și strada Schevis. Se observă mai departe, că trăsurilor streine le este oprit a doua zi de Rusalii a sta la locul obicinuit, precum și a face serviciu în ziua numită.

Aviz. Depozitul militar de subsistență în Sibiu (Biroul cșarma de Artilerie) cumpără ori ce cantitate de grâu, secară, porumb, orz ovăz, fasole, linte, mazăre, fân, pae, unsoare de porc și slănină. Reunitele economice-agricole și producenții se fac atenți să binevoiască a se pune în conțelegere de-a-dreptul cu depozitul numit.

Groznică nenorocire de tren. Trenul, care a plecat Duminică în 1 Iunie, la amiază din Belgrad spre Niș (în Serbia) s'a răsturnat din cauze necunoscute încă. Au murit 45 de călători, iar 22 au fost răniți.

Hărnice răsplătită. Majestatea Sa Regina Maria a decorat cu medalia „Crucea Regina Maria” cl I pe doamna Aurelia Pipoșiu, văduva scriitorului Pompiliu Pipoșiu, pentru zelul și priceperea cu care a condus și îngrijit pe micuții orfani din Peatra Neamț.

Nenorocire. Duminică în 25 Mai s'a întâmplat o nenorocire mare în comuna Turnușor în locul de pășunat 2 feciorașii au găsit un șirof cu cilindru de la o granată, unul dintre ei și-a pus-o în buzunar. După amiază au venit Polăeni să închidă vitele din pășunat, Ducându-se la niște sași vrînd să le facă caii cu hamurile, caii au scăpat cu fuga, iar șeful Martin Leaeer a strigat celor doi feciori să-i prindă calul. Atunci Gavril Banci scoțându-și șiroful de granată din buzunar și trântindu-l jos, a exploadat rînd de moarte pe George Morar, care povestea liniștit jos pe iarbă cu 2 tovarăși. Întâmplarea s'a petrecut la 5 oare, ear la 9 ore seara a murit George Morar, în urma rănilor, în etate de 18 ani. George Banciu încă a fost rănit ușor la un genuche.

Dorința Basarabenilor. Dupăcum se vestește, populația basarabeană și-a exprimat dorința de-a vedea și în Basarabia pe

Maiestatea Lor Regele și Regina, cari după întoarcerea la București, se crede, să vor pleca în Basarabia.

Generalul Kövess, comandant al Gardii roșii. Fostul comandant al trupelor din Ardeal, Kövess de Kövesháza, cunoscut în Sibiu, a primit să fie comandantul gardelor albe și roșii din Ungaria.

Ex Impăratul Wilhelm tras în judecată. Fostul împărat al Germaniei, va fi tras în judecată pentru păcatul de a fi urzitorul războiului păgân, care a luat viața multor milioane de oameni. El va fi adus la Paris, unde se va compune un tribunal din delegații marilor națiuni aliate. Generalii nemți încă vor fi trași la răspundere. Vor fi vrednici de judecată cât de aspră!

† Cât de mare va fi Cehoslovacia? Dupăcum are de gând să hotărească congresul de pace, Cehoslovacia va avea un teritoriu de 160.000 kilometri pătrați, cu 15 milioane locuitori. Așa să învârtă roata sorții!

† Câți locuitori va avea Austria? Acum, că toate popoarele negermane s'au desfăcut de Austria, țara aceasta rămâne mitică, abia va avea un teritoriu de 83.418 kilometri pătrați, iar populațiunea va fi de șapte milioane suflete.

Munte care varsă foc Astăzi încă mai sunt astfel de munți, cari tot la anumite restimpuri varsă foc și fum din gura lor, de îngrozesc o lume de oameni, Munții

aceștia se numesc „Vulcani” și când din creasta lor începe a țâșni foc întotdeauna se încep și grozave cutremure de pământ. Așa pe insula Iava (o insulă în apropierea Indiilor) un astfel de vulcan a început să funcționeze nimicind dintr'odată peste 15 mii de oameni; 20 de comune au fost total dărimate, vr'o 6 pe jumătate, iară cele mai puțin stricate au fost unsprăzece comune.

Femeia avocat. În Angliera (Anglia) au votat o lege în baza căreia, în viitor și femeile vor putea fi avocați.

Bioscopul Apollo dela Gesellschaftshaus care dă în fiecare zi două reprezentațiuni interesante și instructive are următorul program: 5-6 Iunie: Iubire și Noblete, dramă în 3 acte, o soție ideală. 7-8 Iunie: Eteromană, dramă în 4 acte. În 9-10 Iunie, Sânge cald, dramă în 3 acte, în rolul principal cu Asta Nielsen. Inceputul la 7 și 9 ore sara.

Bioscopul orașenesc asemenea dă câte două reprezentațiuni pe zi, cu plese atrăgătoare din cari multe bune, se pot învăța.

Abonamente pentru „Foaie” rugăm a se trimite prin bănci, cum am scris mai înainte în gazetă. Posta locă nu primește bani.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Bratu.

Direcțiunea Centrală C. F. R.
 Sibiu.

Aviz.

Se aduce la cunoștința onorabilului public, că vagoanele necesare pentru încărcarea mărfurilor de mare și mică înțeață trebuie cerute numai dela stațiunea în care se va încărca marfa, — tot deodată se vor depune la stație și scrisorile de trăsore relative la transporturile de îmbarcare.

Șeful Serviciului Comercial
Mailitz, Director.

Esarândare de moară.

Comuna politică Tălmăcei esarândează pe calea licitațiunei publice moara sa proprie, mânăată de apă cu 8 pietre, pe 3 ani consecutivi și anume din 1 Iulie 1919 până în 30 Iunie 1922.

Prețul de strigare 2765 coroane.

Vadiu 10%.

Condițiunile detaliate se pot vedea în cancelaria comunală.

Licitația se va ținea în 15 Iunie 1919, la 2 ore p. m., în cancelaria comunală.

Tălmăcel, la 18 Maiu 1919.

Primăria.

Publicare.

Târgul de țară în comuna Săliște, județul Sibiu, să ține în 12 Iunie s. n. 1919 atât pentru mărfuri cât și pentru vite.

Săliște, la 25 Mai 1919.

Primăria comunală.

Nicolae Stoichița

Zugsführer la Comp. 9, Regimentul de honvezi 23, originar Porumbacul de jos. În 10 Sept. 1914 a fost pe frontul Galității. De atunci nu se mai știe unde e. Sunt rugați cel ce știu ceva despre dânsul, a scrie la adresa Vasile Stoichița Dinu, Porumbacul de jos Nr. 84, județul Făgăraș.

Cărți

nouă de tot felul

Ilustrate

Gratulări

și Porturi

naționale

se află în mare
alegere la

LIBRĂRIA
Foaia Poporului

2 ucenici

de etatea dela 14—16 ani, se primesc la franzelăria Toma Lupăș în Săliște, județul Sibiu.

IVAN & JOANDREA

Atelier mecanic de lăcătușerie

— SIBIU, strada Orezului No 5 —

primesc spre executare tot felul de construcții și artă, instalații de apaduct, reparații de motoară pentru mașini de îmblătit, arat etc.; tot felul de cuptoare pentru bucătării din nou și reparații, precum și toate lucrările ce se țin de branșa lăcătușeriei.

Comandele se efectuează prompt, solid și cu prețuri moderate.

De vânzare

o mașină de îmblătit ce să manipulează cu mâna și e reparată de Wagner. Cine are voie să o cumperc să se adreseze lui Ilie Roman în comuna Sadu, No. 178.

O crâșmă

cu licență de închiriat. Adresa să află la administrația „Foaia Poporului”.

Casă de închiriat

cu local de boltă și crâșmă, curte mare cu acareturi aparținătoare, grădină de legume, de poame și vie, la stradă frecventată, depărtare de 15 minute dela gară, într'o comună românească frumoasă, este de vânzare, din cauza bătrânețelor. Adresa să află la Administrația Foii.

O moară

cu motor de benzin 16 puteri, 2 părechi de petri și țilindru cu săte, e de vânzare sau de dat în arândă. A se adresa la Ioan Ilea în Topârcea Nr. 102, județul Sibiu.

Ca morar

căut post la o moară cu site sau fără site, mânăată cu orice fel de motor sau cu apă. Am praxă bună. Adresa mea este: George Bura, Orăștie, strada Căstăului veche Nr. 24.

Cine știe ceva?

— De Ioan Jimeu din Alțina, care a servit la reg. 23 de honvezi, dispărut în anul 1914 de pe frontul Galității, binevoiască a înștiința pre Ioan Petrișor, pavoch în Alțina, județul Sibiu.

— De gefr. Vasile Chisăliță, din comuna Frâna, lângă Copșa mică, fost soldat în armata austro-ungară pe frontul Italiei și din 15 Iunie 1918 dispărut, binevoiască a încunoștința pe sârmana mamă văduva Sofia Chisăliță în Frâna Nr. 326, p. Copșa mică, județul Târnava mare.

— Despre Aurel Radu, reg. 64 inf, fost prinsonier în Rusia, Guberna Kiew, a lucrat la o fabrică de zahăr și de 1¹/₂ an nu se mai știe nimic despre el, e rugat a încunoștința părinții Nicolae Radu, Pianul de sus, p. u. Șebesul săsesc, județul Sibiului.

Un băiat

priceput și cu creștere bună, în etate de 14 ani, se primește să învețe tipografia. A se adresa la tipografia „Foaia Poporului” în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.